

ZARZĄDZENIE NR.....66/13
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA

w Lublinie

z dnia29.....11..... 2013 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Lasy Janowskie”

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody
(t. j. z 2013 r. Poz. 627 z późn. zm.)

zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się na dwa lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody "Lasy Janowskie",
zwanego dalej "rezerwatem".

§ 2. Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które są określone w załączniku nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które są określone w załączniku nr 2 do zarządzenia;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawuje Regionalny Konserwator Przyrody w Lublinie.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Siemieniuk

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

L.p.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
1.	Uszkodzenie lub utrata istniejących odnowień na skutek działania czynników abiotycznych.	Regulacja zagęszczenia i składu gatunkowego odnowień i podsadzeń na korzyść gatunków właściwych dla siedlisk lasów mieszanych.
2.	Niekorzystne warunki wzrostu i rozwoju młodego pokolenia drzew.	Pielęgnowanie gleby poprzez usuwanie nadmiernej ilości roślinności zielnej głuszacej sadzonki należące do pożądanых gatunków głównych. Regulacja występowania gatunków lekkonasiennych.
3.	Zarastanie łąk i torfowisk roślinnością drzewiastą i krzewiastą.	Zahamowanie procesu sukcesji drzew i krzewów na obszarze łąk i torfowisk. Utrzymanie otwartego charakteru łąk i torfowisk.
4.	Nadmierna presja zwierzyny płowej w odniesieniu do odnowień.	Doraźna naprawa w miejscach, w których obserwowana jest wciąż nadmierna presja zwierzyny płowej na uprawy. Rozbiórka grodzień w przypadku drzewostanów, które ze względu na wiek nie wymagają już ochrony przed zgryzaniem.
5.	Niekorzystne stosunki wodne w rezerwacie.	Wykonanie remontu istniejącego urządzenia piętrzącego zwiększającego zasoby wodne w rezerwacie.
6.	Antropopresja na przyrodę rezerwatu.	Utrzymanie i bieżące naprawy urządzeń turystycznych na ścieżce edukacyjnej, oczyszczanie terenu z pozostawionych przez turystów śmieci. Oznakowanie granic i utrzymanie sprawności technicznej tablic urzędowych. Uniemożliwienie bezprawnego wjazdu pojazdów na teren rezerwatu. Wzmoczone patrole Służby leśnej w okresie letnio-jesiennym.
7.	Zagrożenie pożarami.	Utwardzenie dróg w celu uzyskania dostępności do punktów czerpania wody, w celach ochronnych oraz pozostałe czynności niezbędne do prawidłowego funkcjonowania dojazdów pożarowych. Odkrzaczanie koron dróg leśnych w celu umożliwienia wjazdu pojazdom pożarowym na teren rezerwatu w przypadku powstania pożaru. Remont mostku drewnianego umożliwiającego dojazd na tereny bezpośrednio przylegające do rezerwatu. Nadzór nad rezerwatem w celu kontroli porządku i przestrzegania przepisów ochrony zwłaszcza w okresie wiosennym i letnim.
8.	Zmiany liczebności populacji kambiofagów i ksylofagów.	Stały monitoring populacji barczatki sosnówki, strzygoni choinówki, poprocha cetyniaka, osnui

		gwiaździstej i brudnicy mniszki. Stworzenie korzystnych warunków bytowych dla ptaków poprzez wywieszanie nowych skrzynek lęgowych. Stałe monitorowanie stanu przyrody i obserwacja procesów zachodzących w ekosystemie.
9.	Nieodpowiedni stan siedliska dla nietoperzy leśnych w monokulturach i drzewostanie jednowiekowym.	Wywieszenie skrzynek lęgowych dla nietoperzy.

Załącznik nr 2

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Zabieg pielęgnacyjno-ochronny w młodszych klasach wieku (do ok. 20 lat) mający podnosić stabilność drzewostanu i kształtować zbliżony do naturalnego skład gatunkowy. Regulacja zagęszczenia drzew w celu zróżnicowania struktury wiekowej i przestrzennej z pozostawieniem biomasy.	Pow. ogólna 33,43 ha 9,11 ha	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Flisy 205a, d, f, g, 206b, d, 208a,j, 209f,h, 229c, d,230c, g, 234b, 235a, h, 238g, 256c, g, i, 257h, 258c, j, 259 g, 262g, j, k, 273a, 279a, 290d, g, 291k, g, h, 293i, 295h, 310d, 311c, 312f, h, 314f Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Bukowa 199c, 224d, 245f, 250b, f, 252g, 254a, b, 263g, 265a, 282a, 272g
2.	Pielęgnowanie odnowień, polegające na usuwaniu nadmiernej ilości roślinności zielnej oraz zbędnych domieszek, które głuszą sadzonki należące do pożądanych gatunków głównych.	Pow. ogólna 16,21 ha 6,77 ha	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Flisy 205a, b, d, f, g, 206b, d, 207k, 208f, 209f, 229b, 230g, 230j, 234b, 235a, b, 236c, g, 238g, 255a, 256g, h, 257h, 258j, 262a, g, k, 275c,g. Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Bukowa 224d, 250b, f, 252g, 263g, 282a
3.	Wykaszenie łąk mechaniczne lub ręczne w celu zachowania biocenozy łąkowej, niedopuszczenie do sukcesji drzew i krzewów. Odkrzaczenie torfowiska 7140	Pow. ogólna 17,25 ha	Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Flisy Oddziały: 290 i, j, 291 g, j, 292 j, k, l, 304c, d, f, i, j, 310 h, j, k, m, 311 a, g, i, j, 312 j, k, l, m, n, 316 b, d, f, g, 323 a 262 d

4.	Doraźna naprawa lub rozbiórka grodzień zabezpieczających uprawy przed zwierzyną płową.	8654 mb 1800 mb	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Flisy 205a, b, d, f, g, 206b, d, 207j, 208f, 209h, 229b, 230c, k, 234b, 235a, b, 238g, 255a, 256g, 257i, 258j, 262a, g, 275h, 278d, 210f. Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Bukowa 224d, 263g, 282a- demontaż
5.	Naprawa przepustu na istniejącym rowie melioracyjnym wybudowanego w ramach programu „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych”.	1 przepust z piętrzeniem średnica 60 cm, wysokość piętrzenia 0,8m	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów Leśnictwo Flisy, oddział 209g
6.	Doraźna naprawa infrastruktury na ścieżce edukacyjnej wyznaczonej w rezerwacie.	W zależności od potrzeb.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Flisy Na całej długości ścieżki.
	Utrzymanie czystości wzdłuż wyznaczonej ścieżki edukacyjnej, zbiórka śmieci pozostawionych przez turystów.	W zależności od potrzeb.	Na całej długości ścieżki i doraźnie w innych miejscach, które tego wymagają.
	Utrzymanie drożności ścieżek edukacyjnych – usuwanie złomów, wywrotów i zwisających konarów. Wywroty i złomy należy przyciąć tylko do szerokości ścieżki i pozostawić na miejscu do naturalnego rozkładu.	W zależności od potrzeb, w przypadku zablokowania ścieżek lub w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa ludzi przebywających na wyznaczonych trasach udostępniających rezerwat do zwiedzania.	Na całej długości ścieżek oraz na obszarach silnie penetrowanych przez turystów.
	Ustawienie szlabanów na drogach dojazdowych	5 szt.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Bukowa, oddz. 243c, 222d, 248a, 226a.

	do rezerwatu w celu ograniczenia ruchu pojazdów silnikowych.		Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Flisy 229 (droga Kiszczajska)
	Oznakowanie granic rezerwatu tablicami urzędowymi	2 tablice	Skrzyżowania granic rezerwatu z drogami przebiegającymi przez jego teren.
7.	Utrzymanie dojazdów pożarowych i linii oddziałowych, odśnieżanie głównych dróg, wycinanie zarośli na poboczach. Doraźne remonty dróg, głównie pełniących rolę dojazdów pożarowych w celu uzyskania dostępności do punktów czerpania wody, w celach ochronnych i przeciwpożarowych.	W zależności od potrzeb.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Bukowa, Flisy. Główne dojazdy pożarowe w rezerwacie: – droga Kiszczajska (oddz. 201, 200, 229, 228, 227, 226, 225, 224, 223, 196), - droga Portczyzna (oddz. 323, 316, 315, 310, 304, 303, 302, 289, 272, 271, 270, 250, 223, 196), - Żużłówka „nad Branwią”(oddz. 325, 324, 321, 320, 313, 308, 302, 289, 274, 254, 228), - Żużłówka na składnicę Szklarnia (pomiędzy oddz.262/281, 261/280, 260/279), - Kokoszaki (pomiędzy oddz. 233/232, oddz. 204, 203, 202), - Droga „Do pomnika” – 229h. - Droga „Do stawów” – 274; 290; 289; 302; 308; 313; 321; 325. - Droga „Ponad Branwią” – 290;304;310;315;316;323; 312;311;294;293;292;277;276;257;256. Droga łącząca szosę do Porytowego z „Kiszczajską Droga” – 232;233;204;203;202.
	Utwardzenie dojazdu pożarowego w celu uzyskania dostępności do punktów czerpania wody, w celach ochronnych i przeciwpożarowych	Długość: 915 mb Szerokość drogi: 3,5 m	Utwardzenie drogi Nr 6 (Droga Kiszczajska), pełniącej rolę dojazdu pożarowego. Lokalizacja drogi: Nadleśnictwo: Janów Lubelski Obręb: Władysławów, leśnictwo Flisy, oddz. 201, 200, 229.
	Remont mostku umożliwiającego dojazd pojazdów w razie pojawienia się pożaru na części leśnictwa Flisy położonej poza granicami rezerwatu.	1 szt.	Nadleśnictwo: Janów Lubelski, obręb: Władysławów, leśnictwo: Bukowa oddz. 199 j
8.	Stały monitoring populacji barczatki sosnowki, strzygoni choinówki, poprocha cetyniaka, osnu gwiazdzistej i brudnicy mniszki.		Na obszarze całego rezerwatu.

	Ochrona pożytecznej awifauny: - czyszczenie budek lęgowych.	320 szt.	Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Flisy - po całym terenie rezerwatu- 140 szt. Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Bukowa - po całym terenie rezerwatu - 180 szt.
9.	Wywieszenie skrzynek lęgowych dla nietoperzy.	100 szt.	Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Flisy - po całym terenie rezerwatu - 70 szt. Nadleśnictwo Janów Lubelski, obręb Władysławów, leśnictwo Bukowa - po całym terenie rezerwatu - 30 szt.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Stelwicz
Beata Stelwicz

UZASADNIENIE

do zarządzenia nr. 66/13

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie

z dnia 23. 11. 2013 r.

Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie w sprawie zadań ochronnych wynika z art. 22 ust 2, pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. z 2013 r. Poz. 627 z późn. zm.) zgodnie, z którym dla rezerwatów przyrody, do czasu ustanowienia planu ochrony, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze zarządzenia, zadania ochronne.

Rezerwat przyrody "Lasy Janowskie" o powierzchni 2674,44 ha (wg. aktu utworzenia – 2676,87 ha) został utworzony na podstawie zarządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1984 r. (MP Nr 15, poz. 108).

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie kompleksu lasów mieszanych, będących miejscem upamiętnionym największą na ziemiach polskich bitwą partyzantów polskich i radzieckich z najeźdźcą hitlerowskim.

W rezerwacie obserwuje się miejscowe, nadmierne przegęszczenie drzewostanów sztucznego pochodzenia uniemożliwiające prawidłowy rozwój odnowień naturalnych, zwiększające podatność na czynniki abiotyczne, głównie wiatrołomy i śniegołomy oraz w wyższym stopniu zagrożone pożarami. Szczególnie drzewostany sosnowe młodszych klas wieku wymagają dalszej pielęgnacji w celu uodpornienia przed szkodami, wytworzenia drzewostanów o strukturze możliwie wielopiętrowej i różnowiekowej, a co za tym idzie zachowania odpowiedniego stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu.

W rezerwacie młode pokolenie drzew ma utrudniony wzrost i rozwój. Ekspansja światłoządných gatunków stwarza zbyt dużą konkurencję dla odnowień oraz uniemożliwia ich prawidłowy wzrost i rozwój. Należy wykonać zabiegi pielęgnacyjne polegające na usuwaniu nadmiernej ilości roślinności zielnej oraz regulacji gatunków lekkonasiennych, zagłuszających rozwój sadzonek należących do pożądaných gatunków głównych.

Kolejnym zagrożeniem w rezerwacie jest zarastanie śródleśnych łąk położonych wzdłuż rzeki Branwi. Niezbędne jest więc ich wykaszanie w celu zachowania biocenozy łąkowej, zahamowania nadmiernego rozwoju roślinności (w tym drzew i krzewów). Dolina rzeki jest miejscem występowania wielu gatunków owadów m. in. modraszek telejus, modraszek nausitous, czerwończyk nieparek, paź królowej oraz ptaków m.in. żurawia. Wg. zaleceń dla ochrony siedlisk łąk i ww. gatunków wskazane jest koszenie łąk raz w roku (nie wcześniej niż przy końcu lipca).

W rezerwacie znajdują się grodzienia zabezpieczające młode pokolenie drzew przed zgryzaniem. Część z nich, ze względu na wiek drzewostanów, przestała już spełniać swoją rolę i należy je usunąć. Grodzienia uległe dewastacji lub uszkodzeniu, które jednocześnie wciąż spełniają swoją funkcję ochronną należy poddać doraźnym naprawom ze względu na silną presję na uprawy ze strony zwierzyny płowej.

Na terenie rezerwatu funkcjonują rowy odwadniające (powstałe w latach 60-tych XX w), które powodują obniżanie poziomu wód gruntowych i przesuszanie obszarów mokradeł leśnych. W związku z powyższym wskazane jest zatrzymywanie wody w okresach jej nadmiaru w siedliskach lasów wilgotnych. Latem 2013r. uszkodzeniu uległ jeden z przepustów z piętrzeniem wybudowany w ramach programu pt. Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych”, realizowanego przez Nadleśnictwo Janów Lubelski. Należy go zatem odbudować, aby w dalszym ciągu spełniał swoją rolę.

Charakter rezerwatu związany z bitwą partyzancką, generuje ruch turystyczny. Niezbędne są więc działania minimalizujące negatywny wpływ udostępniania rezerwatu. Ograniczanie negatywnych zjawisk w ekosystemach rezerwatu powinno być realizowane na kilka sposobów jednocześnie, m.in. poprzez odpowiednie ukierunkowanie ruchu turystycznego, zmniejszając zagrożenie dla najcenniejszych przyrodniczo kompleksów. Urządzenia turystyczne ustawione wzdłuż ścieżki edukacyjnej wyznaczonej do ruchu pieszego decyzją Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 9 marca 2010 roku znak RDOŚ-06-WPN-66301-030-3/10/mpr należy utrzymywać we właściwym stanie technicznym. Jednocześnie należy stale utrzymywać drożność ścieżki. W przypadku jej zablokowania lub w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa należy usuwać złomy, wywroty i zwisające nad trasą konary. Wywroty i złomy będą przycinane do szerokości ścieżki i pozostawiane na miejscu do naturalnego rozkładu.

Konsekwencją intensywnego wykorzystania turystycznego rezerwatu jest jego zaśmiecenie. Niezbędne jest stałe oczyszczanie terenu z pozostawionych przez turystów śmieci oraz wzmożenie patroli Służb Leśnych w okolicach wyznaczonych ścieżek, zwłaszcza w okresie letnim i jesiennym.

Jednym ze sposobów zmniejszania negatywnych skutków antropopresji jest znakowanie granic rezerwatu tablicami urzędowymi. Oznakowanie granic rezerwatu w miejscach szczególnie uczęszczanych (m.in. przy szlakach komunikacyjnych) pozwoli na identyfikację formy ochrony przyrody, a także na egzekwowanie obowiązujących na terenie rezerwatów zakazów ustawowych.

Ostatecznie ograniczenie ruchu, w szczególności ruchu pojazdów silnikowych po obszarze chronionym, nastąpi poprzez ustawienie trwałych szlabanów na głównych drogach dojazdowych do rezerwatu.

Występujący w rezerwacie układ siedlisk i drzewostanów powoduje, że jego zagrożenie pożarowe jest dość znaczne. Z uwagi na konieczność wykonywania zabiegów ochrony czynnej oraz bezpieczeństwo powszechne, w tym pożarowe, główne dojazdy pożarowe powinny być utrzymywane w stanie przejezdny. Nadleśnictwo Janów Lubelski jest zobowiązane do utrzymania ich w stanie przejezdny i spełniającym parametry określone w § 7.1, 7.2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, Dz. U. z dnia 7 kwietnia 2006 r.

Istniejące dojazdy pożarowe mogą wykazywać w miarę użytkowania znaczne ubytki, zaniżenia i deformacje profilu. Niezbędne jest ich odkrzaczanie i doraźne remonty, które wpływają na poprawę komunikacji przeciwpożarowej, przyczyniając się tym samym do skutecznej ochrony przyrody nie tylko terenu rezerwatu, ale również sąsiednich terenów leśnych.

W celu zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego zaplanowano utwardzenie drogi pełniącej rolę dojazdu pożarowego przebiegającego przez oddziały 201, 200, 209 leśnictwa Flisy, obręb Władysławów. Zaplanowane prace będą polegały na przykryciu istniejącej nawierzchni z żuźla hutniczego 10 cm warstwą tłucznia kamiennego. Prace te wpłyną na poprawę komunikacji przeciwpożarowej, przyczyniając się tym samym do skutecznej ochrony przyrody.

Na jednej z dróg leśnych przebiegających przez rezerwat znajduje się mostek drewniany w złym stanie technicznym. Droga ta stanowi jedyny dojazd do terenów leśnictwa Flisy bezpośrednio przylegających do granic rezerwatu oraz dla właścicieli łąk prywatnych. Zaplanowano remont mostku, umożliwiając tym samym ewentualny dojazd pojazdów w przypadku pojawienia się pożaru oraz w celach prowadzenia nadzoru nad obszarami leśnymi.

Obserwowana struktura i skład gatunkowy ekosystemów leśnych powodują, iż są one narażone w znacznym stopniu na zagrożenia ze strony czynników abiotycznych i biotycznych (przede wszystkim gradacje szkodliwych owadów, silne wiatry). Prowadzony monitoring populacji owadów uznanych za szkodliwe jest niezbędny do właściwego prognozowania rozwoju owadów i bieżącej weryfikacji zagrożenia drzewostanów. Niezbędne jest także stałe monitorowanie ogólnego stanu przyrody w rezerwacie i obserwacja procesów zachodzących w ekosystemach.

Wykonanie zaplanowanych prac przyczyni się do przywrócenia właściwego stanu ochrony przyrody rezerwatu „Lasy Janowskie” i jednocześnie obszaru Natura 2000 „Uroczyska Lasów Janowskich” PLH 60031 poprzez stworzenie optymalnych warunków do zachowania kompleksów leśnych.

Zadania ochronne będą realizowane przez Nadleśnictwo Janów Lubelski we współpracy z Regionalną Dyrekcją Ochrony Środowiska w Lublinie.

Zadania ochronne dotyczące ochrony czynnej realizowane będą przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Lublinie w ramach projektu POIŚ.05.01.00-00-389/12 „Wdrażanie zadań ochronnych na obszarach sieci Natura 2000 i rezerwatach przyrody w województwie lubelskim”.

Nakłady na bieżące remonty i utrzymanie dojazdów pożarowych będą pochodziły w całości z budżetu Nadleśnictwa Janów Lubelski, które zobowiązuje się jednocześnie do nadzoru nad prowadzonymi pracami i zabezpieczenia terenu na czas robót. Prace będą wykonywane poza okresem lęgowym ptaków.

Pozostałe prace wynikające z przedmiotowych zadań ochronnych zostaną sfinansowane ze środków Lasów Państwowych w sytuacji, gdy ich niewykonanie mogłoby spowodować nieodwracalne zmiany w środowisku przyrodniczym rezerwatu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie
Beata Siewiec
Beata Siewiec